

Συνάδελφοι, συναγωνιστές,

η απόγνωση στην οποία βρίσκονται εκατοντάδες χιλιάδες εργαζόμενοι και αυτοαπασχολούμενοι του κλάδου κάνει αναγκαία τη σημερινή συζήτηση με στόχο την αναζήτηση της αποτελεσματικής απάντησης του εργατικού κινήματος στην επίθεση του κεφαλαίου που βιώνουμε στην καταστροφική εποχή των μνημονίων που φτάνει και στα όρια του αγώνα για επιβίωση. Από αυτή την άποψη χαιρετίζουμε τη σημερινή σας πρωτοβουλία.

Από την προσωπική μας εμπειρία αλλά και από τα στατιστικά στοιχεία που υπάρχουν και έχουν επεξεργασθεί από πολλούς ενδιαφερόμενους, μπορούμε να πούμε πως βιώνουμε μια από τις χειρότερες περιόδους στον κλάδο των κατασκευών. Όποιον δείκτη και να εξετάσουμε, με την όποια αξιοπιστία διαθέτει στην απεικόνιση της πραγματικής κατάστασης, βλέπουμε να έχει μια διαρκή πτωτική τάση. Ακολουθώντας τον κανόνα θα αναφέρουμε κάποιους από αυτούς. Ο δείκτης παραγωγής στις κατασκευές (στο σύνολο) συρρικνώνεται επί 12 συνεχόμενα τρίμηνα. Η συνολική απασχόληση στον κλάδο συρρικνώνεται επί 13 συνεχόμενα τρίμηνα. Η συμμετοχή του κλάδου στην δημιουργία του ΑΕΠ συρρικνώνεται επί εννέα συνεχόμενα τρίμηνα. Οι συνολικές ακαθάριστες επενδύσεις σε κατασκευές μειώνονται επί 11 συνεχόμενα τρίμηνα. Οι τιμές αυτές αφορούν μέχρι το τρίτο τρίμηνο του 2011, οπότε στους παραπάνω αριθμούς μπορούμε να προσθέσουμε και τα νέα τρίμηνα που πέρασαν από τότε και να λάβουμε υπόψη ότι, δυστυχώς, όλες οι εκτιμήσεις καταδείχνουν τη συνέχιση της ύφεσης για τουλάχιστον μια πενταετία.

Εξετάζοντας αναλυτικότερα τους παραπάνω δείκτες διακρίνουμε ότι η καλύτερη περίοδος, τουλάχιστον για τους δείκτες, είναι το 2007. Ιδιαίτερα οι δείκτες που αναφέρονται στη συμμετοχή των τεχνικών έργων στην απασχόληση, στις επενδύσεις, στο ΑΕΠ. Αν και ο δείκτης παραγωγής έργων άρχισε την πτωτική του πορεία με σκαμπανεβάσματα από το 2005. Τρία χρόνια μετά τους ολυμπιακούς αγώνες και τα ολυμπιακά έργα, ο ενθουσιασμός και η συσσώρευση του κεφαλαίου της προ-ολυμπιακής και προγενέστερης περιόδου είχε δώσει καύσιμα και ορμή για τρία χρόνια συνεχούς αύξησης των δεικτών. Το 2007 όμως αξίζει να αναφέρουμε ότι εμφανίστηκαν τα πρώτα σημάδια της καπιταλιστικής κρίσης, που φυσικά είχαν αντίκτυπο και στον κλάδο των κατασκευών με πρώτη επίπτωση στον τομέα της κατοικίας λόγω μη δυνατότητας αποπληρωμής των δανείων κλπ.

Όμως πως φτάσαμε στην κορυφή και την πτώση;

Θα ήταν ορθότερο να δούμε τον κλάδο συνολικότερα στην μεταπολεμική περίοδο όμως αυτό θα απαιτούσε μια προσεκτικότερη και βαθύτερη μελέτη, για να δούμε τις επιλογές που έκανε η αστική τάξη και το κεφάλαιο για την συγκρότηση του μεταπολεμικού κράτους και τη μορφή που έπαιρναν αυτές μέσα από το πρόγραμμα των δημοσίων επενδύσεων και την αντιπαροχή, κάτι που ξεφεύγει από το σκοπό αυτού του κειμένου.

Επιλέγουμε να αναφερθούμε στην περίοδο που ξεκινά μετά το 1989 όταν άρχισαν να κατασκευάζονται έργα με τη χρηματοδότηση του πρώτου ΚΠΣ και συνεχίστηκε με το δεύτερο, το τρίτο και ακολούθως στις χρηματοδοτήσεις μέσω ΕΣΠΑ. Μια περίοδο με μεγάλες δημόσιες επενδύσεις, και πληθώρα έργων κάθε κατηγορίας. Σε αυτή την περίοδο έχουμε κυρίως κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ, με κάποια διαστήματα κυβερνήσεις της ΝΔ, μια εναλλαγή που δεν επηρέαζε ούτε τις πολιτικές επιλογές, αφού αυτές καθορίζονται από την ΕΕ, ούτε τις εταιρείες και τα πρόσωπα που αναλάμβαναν τα μεγάλα δημόσια έργα.

Τα έργα που χρηματοδοτήθηκαν ήταν κάθε μορφής. Δρόμοι, λιμάνια, η ζεύξη Ρίου Αντιρρίου, το αεροδρόμιο των Σπάτων, βιολογικοί καθαρισμοί πόλεων, Νοσοκομεία, σχολεία, ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, αθλητικά κέντρα κλπ.

Την ίδια περίοδο είχαμε και μεγάλες ιδιωτικές επενδύσεις κυρίως σε κατοικία και εμπορικά κέντρα, άλλα και μέσω επιδοτήσεων ανεγέρθηκαν και κάποια βιομηχανικά κτίρια στην περιφέρεια, αρκετά από τα οποία σπάνια λειτούργησαν ή λειτούργησαν για λίγο καιρό και στη συνέχεια έκλεισαν. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε τις χρηματοδοτήσεις μέσω των «αναπτυξιακών» νόμων που δίνονταν σε επιχειρήσεις για δημιουργία νέων εγκαταστάσεων ή εκσυγχρονισμό των παλαιών, χαρίζοντας στην ουσία στους επιχειρηματικούς ομίλους, και απαλλάσσοντάς τους από την επένδυση ιδίων κεφαλαίων βοηθώντας στην αύξηση της κερδοφορίας τους.

Εδώ θα πρέπει να τονίσουμε το ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε όλη αυτή τη διαδικασία. Από το 1989 το σύνολο σχεδόν του Προγράμματος των Δημοσίων ήταν ενταγμένο στη λογική και στις προτεραιότητες του πολιτικού σχεδιασμού της Ε.Ε. μέσω των ευρωπαϊκών προγραμμάτων. Παραδείγματα είναι οι οδικοί άξονες, το αεροδρόμιο «Ελ. Βενιζέλος», ο τρόπος υλοποίησης της Αττικής οδού, ο σχεδιασμός για το Μετρό, το Ρίο-Αντίρριο που κατασκευάστηκε χωρίς σιδηροδρομική γραμμή, αλλά και η μη κατασκευή του οδικού άξονα της Δυτικής Ελλάδας, ο πέρα και έξω από τις προτεραιότητες των τοπικών κοινωνιών σχεδιασμός των βιολογικών καθαρισμών παντού, και μάλιστα χωρίς την παράλληλη κατασκευή δικτύων τα οποία με τη λογική της ανταποδοτικότητας θα χρηματοδοτούσαν από τους δημότες ή τα έργα διαχείρισης των απορριμμάτων. Δηλαδή έργα με βάση τις προτεραιότητες του εγχώριου και ευρωπαϊκού κεφαλαίου όπου μεγάλο μέρος από τα κονδύλια γύριζε ξανά στις τσέπες των εταιρειών. Μέσα από τα έργα αυτά αναπτύχθηκαν και γιγαντώθηκαν εταιρείες ή οποίες εκμεταλλεύτηκαν τη θέση τους και με την εισαγωγή τους στο χρηματιστήριο άντλησαν πρόσθετα κεφάλαια και έφτασαν την αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων τους σε πάρα πολύ ψηλά επίπεδα.

Την ίδια περίοδο τροποποιείται συνεχώς και το νομικό πλαίσιο, με σκοπό να εξυπηρετηθούν οι μεγάλες εταιρείες σε βάρος των μικρότερων με στόχο τη διευκόλυνση συγκέντρωσης του κεφαλαίου. Βασικό στοιχείο σε αυτό ήταν ο νόμος περί συγχωνεύσεων που επέδρασε σαν καταλύτης για τη δημιουργία των μεγάλων κατασκευαστικών ομίλων, που αργότερα θα λυμαινόνταν όλο το κομμάτι των μεγάλων έργων αλλά και η διασύνδεσή τους με το τραπεζικό κεφάλαιο.

Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι σε μία καταγραφή της νομολογίας για τα δημόσια έργα που ισχύει σήμερα οι 27 στους 29 νόμους, 8 στα 10 Προεδρικά διατάγματα και 13 στις 14 υπουργικές αποφάσεις τέθηκαν σε ισχύ μετά το 1989.

Μέσα από αυτές τις νομοθετικές ρυθμίσεις είχαμε και την ριζική αλλαγή στον τρόπο παραγωγής και διαχείρισης των Δ. Ε. με κύριο στόχο την πλήρη ιδιωτικοποίησή τους και την απώλεια κάθε δημόσιου ελέγχου τους. Αυτό έγινε με την ίδρυση των διαφόρων ανώνυμων εταιρειών (ίδρυση εταιρειών ειδικών συμβούλων, κλπ), και την ανάθεση σε ιδιώτες της διοίκησης, του ελέγχου μελετών και κατασκευών, κάτι που παλαιότερα θεωρούνταν αδιανόητο για την ελληνική πραγματικότητα, όταν οι ιδιώτες έφθαναν μόνο στην εκπόνηση μελετών και την κατασκευή του έργου.

Ένα θέμα που ανακινήθηκε την ίδια περίοδο αλλά δεν προχώρησε, ήταν η δημιουργία του μητρώου κατασκευαστών ιδιωτικών έργων, που αποσκοπούσε στην ανάληψη των ιδιωτικών έργων από συγκροτημένες κατασκευαστικές εταιρείες, όχι κατ' ανάγκη ίδιας

μορφής με αυτές των δημοσίων έργων. Αυτό δεν υλοποιήθηκε ποτέ λόγω των μεγάλων αντιδράσεων που συνάντησε από τους μικρούς και μεγάλους κατασκευαστές που δραστηριοποιήθηκαν στα ιδιωτικά έργα και ιδίως στην κατοικία, το προηγούμενο διάστημα και οι οποίοι είχαν εδραιωθεί σε ένα θολό τοπίο όπου οι νόμιμες και οι παράνομες πράξεις, οι εργασιακές σχέσεις μεταξύ κατασκευαστών και εργαζομένων, οι τιμές των ακινήτων, απέδιδαν υψηλά κέρδη και δεν ήταν εύκολο να παραιτηθούν ή να παραγκωνιστούν από αυτά.

Συμπερασματικά θα μπορούσαμε να πούμε ότι η περίοδος αυτή εδραίωσε μεγάλους κατασκευαστικούς ομίλους οι οποίοι διαπλέκονται με την εξουσία και το τραπεζικό κεφάλαιο και με μηχανισμούς ενσωμάτωσης (ΜΜΕ, εκδοτικούς ομίλους), με αποτέλεσμα να έχουν συγκεντρώσει κεφάλαια και εμπειρία που τους έδωσε τη δυνατότητα να ανταγωνιστούν και τελικά να συγκροτήσουν κοινοπραξίες με τους αντίστοιχους αλλοδαπούς ομίλους για την ανάληψη μεγάλων έργων παραχώρησης.

Την ίδια περίοδο μέσα στο γενικό κλίμα του οργασμού των έργων, το κίνημα δεν κατόρθωσε να διαμορφώσει μια νικηφόρα στρατηγική απέναντι στις επιδιώξεις του κεφαλαίου, και να επιβάλλει τις θέσεις του σχετικά με το τι κατασκευάζουμε, για ποιον και με ποια κριτήρια, αλλά ούτε να επιβάλλει τις διεκδικήσεις του για το μεροκάματο, το μισθό και τους όρους εργασίας και ασφάλισης. Χαρακτηριστικά, στην περίοδο εκείνη, οξύνθηκε η εντατικοποίηση της εργασίας, η μαύρη και ανασφάλιστη εργασία και είχαμε και το μεγαλύτερο αριθμό θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων. Οι όποιες επιτυχημένες παρεμβάσεις έγιναν, ήταν σε αντιπαράθεση και κόντρα με την λογική των ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ και τον εργοδοτικό και γραφειοκρατικοποιημένο συνδικαλισμό, τόσο στον κλάδο μας όσο και γενικά.

Το αποτέλεσμα ήταν η χειροτέρευση των όρων εργασίας, τόσο στο ανειδίκευτο όσο και στο ειδικευμένο προσωπικό. Ο χώρος των κατασκευών αποδείχθηκε ιδανικός για εφαρμογή των νέων εργασιακών σχέσεων. Μεγάλωσαν και εδραιώθηκαν οι ψευδαισθήσεις των μηχανικών ότι αυτοί είναι ένα ξεχωριστό τμήμα εργαζόμενων που δεν του ταιριάζει το ασφυκτικό υπαλληλικό πλαίσιο στους όρους εργασίας. Η αίσθηση αυτή πέρασε και σε τμήματα εργατών, ειδικά έμπειρα και ειδικευμένα, που έβλεπαν να υπάρχει χώρος να ενταχθούν σαν μικροί υπεργολάβοι στα έργα με μεγαλύτερο κέρδος. Η ένταξη οικονομικών μεταναστών στο εγχώριο εργατικό δυναμικό με χαμηλότερες αμοιβές και ελλιπή κοινωνική ασφάλιση βοήθησε στο να βρει έδαφος και να αναπυχτεί αυτή η αντίληψη και πρακτική. Είναι χαρακτηριστικό το στοιχείο που δίνει το ΙΚΑ ότι ο κάθε οικοδόμος στα τεχνικά έργα την περίοδο με την μεγαλύτερη δραστηριότητα 2000 – 2007 δήλωνε 105 ημερομίσθια το χρόνο, κοντά στο όριο για να μπορεί να παίρνει το οικοδομικό βοήθημα.

Ας επανέρθουμε στην σημερινή κατάσταση και να προσπαθήσουμε να τη δούμε πέρα από τους δείκτες. Η οικοδομική δραστηριότητα στην ιδιωτική κατοικία έχει παγώσει τελείως. Υπάρχουν πάνω από διακόσιες χιλιάδες απούλητα διαμερίσματα με ταυτόχρονη ανάγκη κατοικίας. Οι υψηλές τιμές της προηγούμενης περιόδου και τα μεγάλα περιθώρια κέρδους απέφεραν κέρδη που επιτρέπουν στους περισσότερους κατασκευαστές να κρατηθούν χωρίς να πουλήσουν σε χαμηλές τιμές. Ακόμα, η κρίση, η ανεργία και η αβεβαιότητα, αλλά και η τραπεζική πολιτική που δεν δίνει δάνεια, κάνουν απαγορευτική τη λύση της ιδιόκτητης κατοικίας για τα λαϊκά στρώματα.

Στον χώρο των ιδιωτικών έργων η μεγαλύτερη δραστηριότητα που υπάρχει έχει να κάνει με τις επισκευές, τις ανακατασκευές και τις αποπερατώσεις υφιστάμενων κτιρίων ενώ υπάρχει ελάχιστη κατασκευή νέων ιδιόκτητων οικοδομών.

Επιπρόσθετα, στα πλαίσια της καπιταλιστικής κρίσης είναι μηδενικές οι επενδύσεις σε επαγγελματικά κτίρια (βιομηχανίες, αποθήκες, κλπ).

Η μόνη επενδυτική δραστηριότητα, την περίοδο αυτή, παρατηρείται στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας είτε μέσω των ΑΠΕ είτε μέσω θερμοηλεκτρικών εργοστασίων στα πλαίσια απελευθέρωσης της παραγωγής της ενέργειας.

Εξετάζοντας την πλευρά των δημοσίων έργων, η κατεύθυνση για περιορισμό των δημοσιονομικών ελλειμμάτων έχει οδηγήσει σε εξαφάνιση των δημοσίων επενδύσεων. Η προσπάθεια των υπηρεσιών αναλώνεται στο πως θα εξοικονομηθούν πόροι για την αποπληρωμή των δανείων με αποτέλεσμα να αδρανοποιούνται και οι πιο μικρές δυνατότητες για χρηματοδότηση νέων έργων, ενώ και η εξαγγελία και ανάθεση νέων μελετών παραπέμπεται στο μέλλον.

Η επιχειρηματολογία των κατασκευαστικών εταιρειών ότι τα έργα παραχώρησης δεν τους αποφέρουν συμφέρουσα κερδοφορία, λόγω και της πραγματικής, σε πολλές περιπτώσεις, αδυναμίας του ελληνικού δημοσίου να ανταποκριθεί στη δική του συμμετοχή, είτε μέσω των απαλλοτριώσεων, είτε με το ποσό της άμεσης συμμετοχής του, δίνει τη δυνατότητα στους αναδόχους να επιδιώξουν ευνοϊκότερους, στους ήδη αποικιοκρατικού χαρακτήρα όρους. Παράλληλα, εκβιάζουν με την απειλοκή τους από αυτά τα έργα με ταυτόχρονη μετακύλιση των ευθυνών στο ελληνικό δημόσιο και την αξίωση από αυτό μεγάλων αποζημιώσεων. Την ίδια ώρα όμως, επιδιώκουν να εμπλακούν άμεσα ή συμμετέχοντας σε κοινοπραξίες, σε έργα με μεγαλύτερα και σιγουρότερα κέρδη όπως είναι η αξιοποίηση των υφιστάμενων οδικών και σιδηροδρομικών έργων, η ανάπτυξη και αξιοποίηση των υφιστάμενων αεροδρομίων και λιμανιών ανά την Ελλάδα, η τουριστική αξιοποίηση περιοχών ιδιαίτερου φυσικού κάλους με υψηλό τουριστικό αντάλλαγμα (βλέπε περιοχή Αφάντου στη Ρόδο), η αξιοποίηση των ακινήτων του ελληνικού δημοσίου μέσω του ξεπουλήματος στο πλαίσιο της αποπληρωμής του χρέους.

Οι συνθήκες εργασίας στους εργαζόμενους μηχανικούς, ιδιαίτερα μετά και από τις τελευταίες ρυθμίσεις των εργασιακών με τα διάφορα μνημόνια και αντιασφαλιστικούς και εφαρμοστικούς νόμους, έχουν μεταβληθεί εις βάρος τους δραματικά. Η γενικευμένη πληρωμή με Δελτίο Παροχής Υπηρεσιών που στην προηγούμενη περίοδο ήταν έκφραση της συμμαχίας των εργοδοτών του κλάδου με το κράτος και τους φορείς των μηχανικών (βλ. ΤΕΕ, Επιστημονικοί σύλλογοι), με μέσο τους συντελεστές προσδιορισμού φορολογητέου εισοδήματος, διευκόλυνε την διάδοση της ελαστικής εργασίας στον κλάδο και έμπαινε ανάχωμα στην συλλογική προσπάθεια, και του σωματίου μας, για τη διεκδίκηση αξιοπρεπών όρων στην αμοιβή και την εργασία μέσα από κανονικές προσλήψεις και αξιοπρεπή ζωή από ένα μισθό. Επίσης, διευκόλυνε αποφασιστικά, μαζί με τον εργοδοτικό συνδικαλισμό του ΣΤΥΕ, στο να κρατιούνται οι μισθοί των συμβάσεων πολύ χαμηλά.

Σήμερα, οι απολύσεις χωρίς αποζημίωση και χωρίς τη δυνατότητα εύρεσης εργασίας σε σύντομο χρονικό διάστημα, που πλήττει ιδιαίτερα τους μεγαλύτερους σε ηλικία εργαζόμενους, κάνει την κατάσταση απελπιστική, ενώ πληθώρα ιδιαίτερα νέων εργαζόμενων μεταναστεύει αναζητώντας εργασία στο εξωτερικό.

Για τους εργαζόμενους με την ειδική σχέση εργασίας των οικοδόμων που ποτέ δεν θεσμοθετήθηκε η έννοια της πρόσληψης, το μεροκάματο έχει καταρρακωθεί πολύ χαμηλά, ενώ έχει εκτιναχθεί η μαύρη εργασία.

Και τώρα τι κάνουμε?

Η εποχή είναι τόσο ιδιαίτερη. Η κρίση έχει αγγίξει όλους τους τομείς της ζωής μας και ο αντίπαλος μεθοδικά και αποφασιστικά βάζει στο τραπέζι τους δικούς του όρους για το πώς θα εξελιχθούν τα πράγματα και τι μορφή θα έχει η επόμενη μέρα.

Από την πλευρά μας θα πρέπει να δώσουμε απάντηση με το βλέμμα στραμμένο στο μέλλον. Η απάντησή μας θα πρέπει να έχει και στρατηγικό προσανατολισμό από τη σκοπιά των συμφερόντων της εργατικής τάξης και της απελευθέρωσης της εργασίας από τα δεσμά της καπιταλιστικής κερδοφορίας και εκμετάλλευσης.

Από αυτή τη σκοπιά, η απάντηση του εργατικού κινήματος δεν μπορεί παρά να έρχεται σε ρήξη με τις συνολικές επιδιώξεις του κεφαλαίου τη σημερινή περίοδο. Δεν μπορούν να υπάρξουν λύσεις στα οξυμένα σημερινά προβλήματα των εργαζόμενων του κλάδου παρά μόνο στο έδαφος της πάλης για μια συνολική αντικαπιταλιστική διέξοδο από τη σημερινή κρίση. Οι διακηρύξεις περί ανάπτυξης, πράσινης, αειφόρου ή όπως αλλιώς και αν την πουν, δεν είναι τίποτα άλλο παρά καπιταλιστική ανάπτυξη με στόχο την περιφρούρηση της κερδοφορίας του κεφαλαίου και του συστήματος που την υλοποιεί, και σήμερα προϋποθέτει την ένταση της επίθεσης στα εργατικά δικαιώματα και την καταστροφή μέρους της εργατικής δύναμης, αλλά και φυσικών πόρων και του ίδιου του περιβάλλοντος.

Βασικά στοιχεία στο περιεχόμενο αυτής της πάλης είναι η κατάργηση όλων των μνημονίων της δανειακής σύμβασης και όλων των εφαρμοστικών τους νόμων, η μονομερής διαγραφή του χρέους, η αποδέσμευση από το ευρώ και την Ε.Ε., η κοινωνικοποίηση των τραπεζών καθώς και των στρατηγικής σημασίας επιχειρήσεων, με εργατικό-κοινωνικό έλεγχο, με πραγματικές αυξήσεις στους μισθούς και στα μεροκάματα, μέτρα για την ανεργία, ιδιαίτερα για τους νέους, την πλήρη προστασία των ανέργων, την αύξηση του επιδόματος ανεργίας σε επίπεδα αξιοπρέπειας (όχι απλά επαναφορά στα 461 ευρώ), η λειτουργία των βιομηχανιών που εγκαταλείπουν οι εργοδότες με εργατικό έλεγχο, με δημόσιες επενδύσεις για την κάλυψη των κοινωνικών και λαϊκών αναγκών σε στέγαση, υγεία, υποδομές, χωρίς τις τράπεζες. Ο έλεγχος, η προστασία της παραγωγής και η αξιοποίηση των συλλογικών παραγωγικών δυνατοτήτων της κοινωνίας σε αντιπαράθεση με την πολιτική της ΕΕ και των νόμων της αγοράς. Η μείωση των ωρών δουλειάς και των χρόνων συνταξιοδότησης.

Σε ότι αφορά τον κλάδο, στο παραπάνω πλαίσιο εντάσσονται έργα που αφορούν ένα συνολικό σχεδιασμό για την εξυπηρέτηση των σύγχρονων κοινωνικών και λαϊκών αναγκών και θα σηματοδοτούν μια άλλη λογική στην κοινωνική και οικονομική οργάνωση, προτάσσοντας το συλλογικό κοινωνικό συμφέρον σε αντίθεση με τη λογική της ατομικής ιδιοκτησίας και κερδοφορίας. Προϋπόθεση για κάτι τέτοιο είναι η αποδέσμευση από την ΕΕ και η σύγκρουση με τις στρατηγικές της επιλογές.

Επίσης, υπάρχουν έργα που πρέπει να αποτραπούν, πχ επέκταση αυτοκινητόδρομων στην Αττική, ανοικοδόμηση του πρώην αεροδρομίου στο ελληνικό, το έργο της διπλής ανάπλασης. Αντιστεκόμαστε στην παραχώρηση των ελεύθερων χώρων της πόλης σε

επιχειρηματικά συμφέροντα για την κατασκευή τεράστιων εμπορικών κέντρων που δεν έχουν τίποτα να προσφέρουν στους εργαζόμενους, ενώ ταυτόχρονα υποβαθμίζουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων της πόλης.

Υπάρχουν και έργα που πρέπει να μπουν σε πρώτη προτεραιότητα.

Τέτοια είναι η λαϊκή κατοικία. Είναι καιρός να μπουμε στη διαδικασία να συζητήσουμε γι' αυτήν συγκροτημένα, τη μορφή που θα έχει, αλλά και το πού αυτή θα αναπτυχθεί. Δηλαδή αν οι νέες κατοικίες θα πρέπει να ενισχύουν τα είδη υπάρχοντα αστικά κέντρα ή όχι.

Ανέγερση και στελέχωση νοσοκομείων. Και εδώ μπαίνει το ερώτημα: ενίσχυση των αστικών κέντρων και να οδηγείς τους ασθενείς σε αυτά ή αποκέντρωση με ανέγερση μεγάλων περιφερειακών νοσοκομείων και πρωτοβάθμιας περίθαλψης.

Ανέγερση σχολείων που να καλύπτουν τις ανάγκες σε όλη την περιφέρεια κόντρα στη λογική των συγχωνεύσεων.

Ανάπτυξη των ΑΠΕ. Απέναντι στα επιχειρήματα που αναπτύσσονται για μικρές μονάδες τοπικά ή για μεγάλες υπερτοπικές και μεταφορά της ενέργειας σε άλλες περιοχές, λέμε ότι κριτήριο είναι ο σεβασμός του φυσικού περιβάλλοντος και της αγροτικής παραγωγής και ότι θα πρέπει να αντισταθούμε στα φαινόμενα όπου η εύφορη αρδευόμενη αγροτική γη στον κάμπο της Θήβας, της Λάρισας αλλά και της Μακεδονίας μετατρέπεται σε φωτοβολταϊκό πάρκο. Αυτός ο σχεδιασμός που επιδοτήθηκε από το ελληνικό κράτος με τις ευλογίες της ΕΕ είναι καταστροφικός σε πολλά επίπεδα.

Έργα που να ενισχύουν της δημόσιες μεταφορές όπως είναι η επέκταση του μετρό στις εργατικές συνοικίες της Αθήνας και έργα που ενισχύουν τις μαζικές μεταφορές με δημόσια μέσα όπως για παράδειγμα ο εκσυγχρονισμός και η επέκταση του σιδηροδρομικού δικτύου. Καταγγελία των συμβάσεων παραχώρησης των μεγάλων έργων και άμεση επανέναρξη τους με δαπάνες από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και τον έλεγχο του Δημοσίου και των εργαζομένων.

Τα εγγειοβελτιωτικά έργα να ενισχύουν τις καλλιέργειες που ευνοούνται από το ελλαδικό κλίμα και να εντάσσονται σε ένα σχεδιασμό αγροτικής παραγωγής με βάση τις ανάγκες του ελληνικού λαού και τις ιδιαιτερότητες του κλίματος και του φυσικού ανάγλυφου και όχι η ανάπτυξη καλλιεργειών που φέρνουν κέρδη στα μονοπώλια τροφίμων απαξιώνοντας και καταστρέφοντας το περιβάλλον και τους αγρότες.

Στο ερώτημα για το κόστος των έργων και το πού θα βρεθούν οι πόροι, θα πρέπει να έχουμε στον νου μας πρώτον, ότι ο σημερινός τρόπος παραγωγής των έργων οδηγεί σε ακριβά έργα με κακοπληρωμένους εργαζόμενους και δεύτερον να έχουμε ξεκάθαρο ότι αν δεν διαγράψουμε το χρέος μονομερώς δεν θα εξοικονομηθούν ποτέ οι αναγκαίοι πόροι για αυτά.

Έργα όπως τα παραπάνω ή και άλλα, είναι το **αντικείμενο ενός ενιαίου δημόσιου φορέα κατασκευών**, που κάνοντας μια προσπάθεια περιγραφής του, θα λέγαμε ότι η λειτουργία του πρέπει να εξασφαλίζει τον εργατικό – κοινωνικό έλεγχο σε όλα τα στάδια παραγωγής των έργων, από τη χάραξη των προτεραιοτήτων και της στρατηγικής, και σε συνεργασία με τις τοπικές κοινότητες, το σχεδιασμό, τη μελέτη, τη χρηματοδότηση και την κατασκευή των τεχνικών έργων για την εξυπηρέτηση των κοινωνικών-λαϊκών αναγκών και σε αρμονία με το φυσικό περιβάλλον. Θα πρέπει να επιβλέπει την τήρηση των όρων, να έχει τη δυνατότητα να παρεμβαίνει, να προλαβαίνει και να διορθώνει στρεβλώσεις που θα αναπτύσσονται στην διαδικασία παραγωγής τους. Ο φορέας αυτός δεν νοείται να είναι ξεκομμένος από τα πανεπιστημιακά και ερευνητικά ιδρύματα από τα οποία θα πρέπει να αλληλοτροφοδοτείται

με γνώσεις πάνω σε νέες μεθόδους και θα εντάσσει τα νέα επιστημονικά επιτεύγματα στην καθημερινότητα.

Τέλος, το θέμα της ανεργίας, τόσο στον κλάδο όσο και γενικά, δεν μπορούμε να το δούμε ξέχωρα από την εργασία. Κεντρικό ζήτημα στην πάλη ενάντια στην ανεργία και τις απολύσεις είναι η διατήρηση και διεύρυνση των εργατικών δικαιωμάτων. Ενώ τεράστια σημασία παίρνει σήμερα το ζήτημα της αλληλεγγύης στους απολυμένους ώστε να διασφαλίζει κάθε μορφή στήριξής τους, αλλά και στους εργαζόμενους που υπόκεινται στις απειλές και τους εκβιασμούς ενώ βρίσκονται στην εργασία.

Η εποχή μας έχει ανάγκη ένα **ενιαίο ταξικό κίνημα εργαζομένων-ανέργων, σταθερά-ελαστικά απασχολούμενων, Ελλήνων-μεταναστών, νέων-μεγαλύτερων, Ελλήνων-εργαζομένων στις γειτονικές χώρες** και όχι απλώς ένα κίνημα συμπαράστασης στους κάθε φορά πληττόμενους. Ένα κίνημα που θα βρίσκεται στα χέρια των ίδιων των εργαζομένων, των πρωτοβάθμιων σωματείων τους, των ανέργων, των εργατικών συνελεύσεων στους χώρους δουλειάς και των εργατικών πρωτοβουλιών και επιτροπών στις γειτονιές και αλλού. Μόνο με ένα τέτοιο αναγεννημένο εργατικό κίνημα μπορούμε να απαντήσουμε στον σημερινό πρωτόγνωρο κοινωνικό οδοστρωτήρα.

Απαραίτητοι στόχοι για το εργατικό κίνημα είναι η συγκρότηση συνελεύσεων και πρωτοβουλιών ανέργων σε κάθε κλάδο και σε κάθε γειτονιά. Το εργατικό κίνημα πρέπει να εντάξει στα συνδικάτα όλους τους ανέργους αλλά και συμβασιούχους και ελαστικά απασχολούμενους σαν μέλη με ίδια δικαιώματα με τους εργαζόμενους συναδέλφους. Η συμμετοχή τους στα συνδικάτα (επιχειρησιακά ή κλαδικά) στόχο έχει να παραμένουν ενεργό κομμάτι του εργατικού κινήματος στη βάση των κοινών συμφερόντων με τους υπόλοιπους εργαζόμενους. Ακόμα χρειάζεται κάθε μάχη σε κάθε χώρο δουλειάς που κλείνει ή απολύει μαζί να γίνεται μάχη όλου του εργατικού κινήματος, να έχει την αλληλεγγύη όλων των εργαζομένων, όπως στον αγώνα της Χαλυβουργίας. Κρίσιμοι διεκδικητικοί στόχοι είναι η νομοθετική απαγόρευση των απολύσεων σε κάθε επιχείρηση η οποία έχει οποιαδήποτε μορφή ενίσχυσης από το κράτος, όπως: διακανονισμό χρεών σε εφορία ή ασφαλιστικούς οργανισμούς, επιδότηση από αναπτυξιακό νόμο, ένταξη σε προγράμματα για ανεργία, ένταξη σε ευρωπαϊκά προγράμματα ή προγράμματα υπουργείων με εθνικούς πόρους. Επίσης, κρίσιμοι στόχοι είναι και η κατάργηση των ιδιωτικών ΟΑΕΔ-δουλεμπορικών και η κατάργηση της μαθητείας ως απλήρωτης εργασίας.

Αιτήματα άμεσης ανακούφισης πρέπει να είναι το επίδομα ανεργίας ίσο με το βασικό μισθό, για όλο το διάστημα της ανεργίας, χωρίς όρους και προϋποθέσεις με προσμέτρηση του χρόνου ανεργίας στα συντάξιμα χρόνια, δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και κατάργηση του ορίου των ενσήμων για την σφράγιση των βιβλιαρίων. Η κάλυψη να είναι από το κράτος με χρηματοδότηση 100%, συμπεριλαμβανομένων και των οικογενειών τους. Μείωση των τιμολογίων ΔΕΚΟ με παράλληλη απαγόρευση της διακοπής παροχής νερού, ρεύματος και σταθερού τηλεφώνου. Ελεύθερη χρήση των μέσων μαζικής μεταφοράς, ελεύθερη πρόσβαση σε κοινωνικά αγαθά γνώσης, ψυχαγωγίας και πολιτισμού.

Το σωματείο μας σταθερά επιδιώκει στη βάση των παραπάνω κατευθύνσεων και αιτημάτων την πιο πλατιά συσπείρωση δυνάμεων, σωματείων, εργαζομένων και ανέργων με στόχο την ανατροπή και ανόσχεση στην πράξη της επίθεσης και πιστεύουμε ότι είναι κοινή μας επιδίωξη.